

ભાવ ઘટે ડુંગળીના તો ખેડૂતોને રડાવે છે, અને જો ભાવ વધે તો પ્રજાનાં આંસુ પડાવે છે, લડાવે પેચ રાજકારણ ને કાળાં-બાજીયા-પવારની પડતી હવે સાવ છેલ્લા પડાવે છે..

હેયાં હોય છે, નેતાઓ નાં કઠોર- 'શિલા'ના જેવાં.. હૈાડકાં માટે, જાણે વડે કૂટરોં... (દિક્ષિત ગવનર ઈઈ ગયાં) (હવે ગઠબંધનમાં ખેંચાખેંચ)

સિંતન
જો ગોચર બંધ લગિ મન જઈ, સો સગ માયા જાને હુ ભાઈ ! તેહિ કર ભેદ યુનહુ તુમ સોઈ, વિધવા આપરવિયા હોઈ // ૧૨/૩
એક દુર અતિસય દુમ રૂપ, જા ભનુ પરા ભવકૂયા ! એક રૂઈ જગ યુન ભસ જાગે, પ્રભુ પ્રેરિત નહિ ભિન્ન ભલ તાઈ //
લુભકીવૃત ય. ચ. અરણ્ય કંઠ-૧૨/૩

સુવિચાર
માતા સીતા હોય કે તારકા હોય, માતા સતી હોય કે ગણિકા હોય, માતા ગાય હોય કે વાઘ હોય, માતૃત્વ સદાય પવિત્ર જ હોય છે.
જ્યાં સુધી માણસ પોતાની કષ્ટતાનું વર્તુળ બંધાવે છે ત્યાં સુધી ન વિસ્તારે ત્યાં સુધી એને પોતાને પણ માતિ નહીં મળે.
તમારે જો શાસન હેતુ હોય તે જાણવું હોય તો લોકોમાં હેતુ સંગીત પ્રચલિત છે તે તપાસ કરો.

ભોધ કથા
માણસ યુવાવસ્થામાં નોકરી-બંધાને કારણે સતત પ્રવાસમાં રહે છે ત્યારે મનમાં એમ વિચારે છે અત્યારે કમાઈ લઈ પછી, નિમિત્તિ પછી તો હુલ્લુન-પરિવાર સાથે કિલ્લોમજી જીવન શુભવનું જ છે ને !
આવી કલ્પનામાં યુવાની ધોઈ નાખતા વૃદ્ધો માટે 'હરિશ્ચંદ' (ભૂમિપુત્ર વાળાં) આ વાત મન-હૃદયમાં કોટરી રાખવા જેવી છે. ગાળન યુવાનમાં રહેલોમ હોતો-લગેન પછી પત્ની થોડા વર્ષો સાથે એક રૂમ-રસોડા વાળાં કવાટરમાં રહી પછ બાળકો થયા પછી તેના શિક્ષણ માટે શહેરમાં રહેવા મોકલી-વેકેશનમાં આવે છે પ્રસંગે ગાળનન શેર જાય.

પાપ-પુન્યની ચર્ચા કર્યા વિના માત્ર સ્વભાવગત સત્કાર્ય કરીએ તો પરમાત્મા અવશ્ય બદલો આપે છે

સંસ્કાર દર્શન કરાવતા પ્રસંગો (સત્ય) વેદ વાક્ય છે. કર્મલો ધર્મ કે અધર્મ કરારેય નિષ્ફળ જતો નથી. કદાચ તાત્કાલિક તેનું ફળ ન મળે. પણ ધર્મ તમારા જીવનમાં દિવ્યતા લાવે. જ્યારે કર્મલો અધર્મ કુળના મૂળ કાપે. તેમાં પણ અપેક્ષા વિના કરારેલું નાનકડું પુન્યકાર્ય પણ ઘણો મોટો લાભ અપાવે છે. પાપ-પુન્યની ચર્ચા કર્યા વિના માત્ર સ્વભાવગત સત્કાર્ય કરીએ તો પરમાત્મા અવશ્ય બદલો આપે છે. આપણા ખરાબ કર્મો પાછા ફરે છે ત્યારે સત્કાર્ય કાયમ સાથ આપે છે. આ હકીકત દર્શાવતા બે પ્રસંગો અત્રે રજૂ કર્યા છે.

પ્રસંગ - ૧ : પાણીનો ધ્યાલો
શ્રી મેઘાલીજીએ 'સોરઠી બહારવટિયા' ગ્રંથમાં એક પ્રસંગ લખ્યો છે. બહારવટિયા ઘરમાં લૂંટ ચલાવતા હતા એ વખતે પણ વટેમાર્ગને પાણી પાવા માજી બહાર આવ્યા. વિગત જાણી વટેમાર્ગુ એવી બે ચારણ્ય બાઈઓએ પોતાનાં જીવને ભોગે પણ ઘર લૂંટાવું બચાવ્યું. કારણ એ ઘરનું પાણી પીધું...
બસ આવો જ પ્રસંગ ગયા ઉનાળામાં મારે ત્યાં બન્યો. ખરા બપોરે એક મારવાડી યુગલ રસ્તા પરથી નીકળ્યું મને ઓસરી માં ઉભેલો ખેઈ પાસે આવ્યું અને કહે, 'દાદા... પાણી પાશો અહીં તો બધા બારણાં બંધ જ દેખાય છે.' પાણી પાવું. બંને ભારે તરસ્યા થયા હશે. પાણી પીધા પછી કહે મજૂરી કરવા આવ્યા છીએ.

સંસ્કાર ચિંતન
પોતાની જાતિ છુપાવી નહિ નીચી ગણાવી જાણિયાં ઉચ્ચ સંસ્કારના દર્શન એ યુવતીએ કરાવ્યા.
પ્રસંગ-૩
દાનનો મહિમા તો આપણા તમામ શાસ્ત્રોમાં ગવાયો છે પણ જે હેતુ માટે દાન અપાય છે તે હેતુ સિદ્ધ થયો કે નહિ તે પર ધ્યાન દેવાનું નથી અને જે દાન માટેનો હેતુ ન રહે તો અપાયેલ (પ્રાપ્ત) દાન માટે શું વિચારી શકાય તેનું ઉત્તમ ઉદાહરણ જાણવા મળ્યું છે. સૌરાષ્ટ્રના 'સાયર' નામના નાનકડા ગામનો આ પ્રસંગ છે. ગામમાં ત્રિવેદી-મેવાડા-બ્રાહ્મણના ખોરડાં તેમાંથી એક દિકરીના લગ્ન દરેક વર્ષ પૂર્વે કરવામાં આવ્યા. કમનસીબે પાંચ વર્ષમાં દિકરી વિધવા થઈ. બે નાના બાળકો-ગરીબ ઘર અને કશો આધાર નહિ. મિથરમાં બાપનું ઘર પણ અતિ સામાન્ય. પરિણામે ના છૂટકે કચવાતા મને જ્ઞાતિજનો પાસે ટેકાની અપીલ કરવામાં આવી. જ્ઞાતિજનોએ સારો પ્રતિભાવ આપી સારી એવી રકમ એકઠી કરી આપી. આ તો માનવ સહજ મદદ હતી. પણ ત્યાર પછીના બે વર્ષે એ બહેનનું પુનઃલગ્ન થયું. નોંધારાને તો આધાર મળ્યો. છોકરાઓને પિતાની હૂંફ મળી. પણ દિકરીના પિતાના મનમાં અજબો જાગ્યો. જ્ઞાતિજનોએ તો સમયસર મદદ કરી પણ જે હેતુ માટે દાન અપાયું એ હેતુ હવે ન રહ્યો. હવે આ રકમ મારાથી ન રખાય. દાનનો ભાવ જાળવવો ખેઈએ. સ્થિતિ નબળી પણ સંસ્કાર ઉચ્ચ. પરિણામે તેઓએ વિચાર કર્યો અને દાનની રકમ તેના મૂળ માલિકને પરત કરવાનો નિર્ણય કર્યો. જ્ઞાતિજનોની કોઈ માંગણી નહિ પણ પોતાનો જ વિચાર તેઓએ જૂના કાગળ શોધ્યા. નામો એકઠા કર્યા અને તમામ દાતાઓને તેની મૂળ રકમ પરત કરી દીધી. જે કંઈ વ્યાજ જમા થયું હતું તે પણ લગભગ ૮૦ હજાર જેટલું હતું તેની પણ જ્ઞાતિજ જ સામાજિક સંસ્થામાં વિતરણ કરી નાંખ્યું. સંપૂર્ણ જીવનકાલ બચાવેલા પછી નિરાંતના શ્વાસ લીધા. આમ દાનનો હેતુ ન રહેતા પ્રાપ્ત દાન પરત કરી પોતાના ઉચ્ચ સંસ્કારનું દર્શન કરાવ્યું.

ગુજરાત રાજ્યનો સૌથી મોટો વનસ્પતિ ઉદ્યાન ક્યાં આવેલો છે? ચાર દિશાઓમાં રણશીંગા ફૂંકાઈ ચુક્યા છે, દંદુભીનાદ થઈ રહ્યા છે અને હિન્દોસ્તાની જનતા વિશ્વના સૌથી મોટા ગણતંત્રના મહાનતમ ઉત્સવના ભાગીદાર થવા આતુર છે

- ગુજરાતની ભૂગોળ
(૧) વિશ્વામિત્રી નદી ક્યાંથી નીકળે છે?
(અ) સાપુતાડામાંથી (બ) પાવાગઢના ડુંગરમાંથી (ક) અમરકંટકમાંથી (ડ) જેસોરના ડુંગરમાંથી
(૨) ગુજરાત રાજ્યનો સૌથી મોટો વનસ્પતિ ઉદ્યાન ક્યાં આવેલો છે?
(અ) વઘઈ (બ) વડતાલ (ક) વડનગર (ડ) વલસાડ
(૩) ખાનગી શ્વેત વિકસાવેલ ગુજરાતનું કયું બંદર છે?
(અ) કંડલા (બ) દહેજ (ક) માંડવી (ડ) પીપાવાવ
(૪) ગુજરાતમાંથી જ નીકળી માત્ર ગુજરાતમાં વહેતી સૌથી લાંબી નદી કઈ છે?
(અ) ભાદર (બ) ભોગાવો (ક) શેત્રુંજી (ડ) આજી
(૫) સૌથી વધુ પ્રમાણમાં ખનીજલેખ અને કુદરતીવાયુ ક્યા જિલ્લામાંથી મળી આવેલ છે?
(અ) ભરૂચ (બ) સુરત (ક) ખેડા (ડ) વડોદરા
(૬) મેન્ગોવ જંગલોમાં ક્યા વૃક્ષો થાય છે?
(અ) વાંસ (બ) મહુડો (ક) ચેર (ડ) ખાખરો
(૭) ગુજરાતમાં સૌથી વધારે પાતાળ ફૂવા ક્યા જિલ્લામાં છે?
(અ) સાબરકાંઠા (બ) બનાસકાંઠા
(ક) મહેસાણા (ડ) ભાવનગર
(૮) પરવાળાના ટાપુ તરીકે કયુ ટાપુ ઓળખાય છે?
(અ) બેટ (બ) બેંડી (ક) પિરોટન (ડ) ખડીર
(૯) ગુજરાતમાં ક્યા સ્થળે મરઘા સંવર્ધન કેન્દ્ર સ્થાપવામાં આવેલ છે?
(અ) ચોરવાડ (બ) વેરાવળ
(ક) નળીયા (ડ) જૂનાગઢ
(૧૦) નીચેની કઈ યોજનામાં જળવિદ્યુત ઉત્પન્ન કરવામાં આવે છે?
(અ) ધરોઈ (બ) વણકાંધોરી
(ક) કડાણા (ડ) ખોડિયાર
(૧૧) ટાટા કેમીક્લસનું કારખાનું ક્યાં આવેલું છે?
(અ) જામનગર (બ) મીઠાપુર (ક) બાવળા (ડ) ધાંગધ્રા
(૧૨) સૌરાષ્ટ્રની મધ્યમાં કયો ડુંગર આવેલો છે?
(અ) પારનેરા (બ) કાળો (ક) ધીણોધર (ડ) ચોટિલા
(૧૩) કચ્છમાં આવેલ નાના ડુંગરોની ધારમાળા ક્યા નામે ઓળખાય છે?
(અ) આરાસુર (બ) તારંગા (ક) ડુંગરધાર (ડ) બરડાના ડુંગરો
(૧૪) પંચમહાલની શિવરાજપુરની ખાણમાંથી શું મળે છે?
(અ) મેંગેનીઝ (બ) જસત (ક) બોક્સાઈટ (ડ) ચિનાઈમાટી
(૧૫) 'લાંબા' શાના માટે પ્રખ્યાત છે?
(અ) કુદરતી વાયુ ઉત્પાદન (બ) એશિયાનું મોટું વિન્ડ ફાર્મ
(ક) ખનીજ શેત્ર (ડ) ઔદ્યોગિક શેત્ર

- ૨૦ નવેમ્બર ૧૯૮૨ માં મૃત્યુ
એડવર્ડ કેલીન કેન્ડલા-અમેરીકન બાયોકેમીસ્ટ સ્ટ્રુકચર એન્ડ બાયોલોજીકલ ઈન્ફેક્ટસ ઓફ એડ્વર્સલ કોટેક્સ હોમોનસ પર સંશોધન બદલ નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું હતું.
જેમ મેશન ક્રાફ્ટ-અમેરીકન કેમીસ્ટ-ઓર્ગેનીક કાર્બન ચેઈનની શોધ કરી ૨૦ જૂન ૧૯૯૧ માં મૃત્યુ
યુરી ગાગરીન-સોવિયેટ અવકાશયાત્રી ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૬૧ માં અવકાશમાં જનાર પ્રથમ અવકાશયાત્રી ૨૭ માર્ચ ૧૯૬૮ માં મૃત્યુ.
વોલ્ટર કલોન-એસ્ટ્રોલીયન-અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી. ૧૯૯૮ માં કેમેસ્ટ્રીમાં નોબલ પ્રાઈઝ વિનર
વાલ લોરડોન ફીચ-અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી ૧૯૮૦ માં નોબલ પ્રાઈઝ વિજેતા
જર્મીન બી રીચર-જર્મન કેમીસ્ટ, લો ઓફ ઈકવિવેલન્ટ પ્રોપોશન પર સંશોધન-૪ એપ્રિલ ૧૯૬૨ માં મૃત્યુ
નિલોલસ બ્લોમ્બર્ગમ- ૩૨ અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી ૧૯૮૧ માં નોબલ પ્રાઈઝ વિનર
જોસેફ બેન્ડ્રાડ-કેન્ચ ગણિતજ્ઞ, ગણિત શાસ્ત્રના વિવિધ સૂત્રો આપનાર ૫ એપ્રિલ ૧૯૦૦ માં મૃત્યુ
લીઓ એસક્રી-જાપાની ભૌતિકશાસ્ત્રી-ઈલેક્ટ્રોન ટનેલીંગ ઈન સોલીડ-સંશોધન માટે ૧૯૭૩ માં નોબલ પ્રાઈઝ વિનર
ચાર્લ્સ ચેમ્બરલેન્ડ-કેન્ચ બેક્ટેરીયોલોજીસ્ટ, ફર્સ્ટ પ્રેસર સ્ટ્રીમ સ્ટરીલાઈઝર બનાવનાર
અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી અને ગણિતજ્ઞ ક્વોન્ટમ મીકેનિકલ થીયરી ઓફ મેગ્નેટીઝમ પર ૧૯૭૭ માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું.
પેર્સીલ લોવેલ-અમેરીકન ખગોળશાસ્ત્રી-યુટોના અસ્તિત્વ વિષે જાણકારી આપનાર ખગોળશાસ્ત્રી

ચાર દિશાઓમાં રણશીંગા ફૂંકાઈ ચુક્યા છે, દંદુભીનાદ થઈ રહ્યા છે અને હિન્દોસ્તાની જનતા વિશ્વના સૌથી મોટા ગણતંત્રના મહાનતમ ઉત્સવના ભાગીદાર થવા આતુર છે
ચુંટણી - ભારતીય લોકતંત્ર નો મહાઉત્સવ ! આખરે નજદીક આવી ગયો. ૮૧ કરોડ મતદાતા પૃથ્વ સીટો અને આગામી ૫ વરસ માટે ભારત નું ભવિષ્ય ! એક આંગળી - એક નિશાન- એક વોટ ! જે હિન્દોસ્તાની ની દિશા નક્કી કરશે અને ભાવિ પણ ! ચાર દિશાઓ માં રણશીંગા ફૂંકાઈ ચુક્યા છે , દંદુભીનાદ થઈ રહ્યા છે અને હિન્દોસ્તાની જનતા વિશ્વ ના સૌથી મોટા ગણતંત્ર ના મહાનતમ ઉત્સવ ના ભાગીદાર થવા આતુર છે. ૧૯૫૨ માં પહેલા વહેલા મત પડ્યા ત્યારબાદ આ ૧૬ મી વખત સમગ્ર દેશ યુનાવ કરશે તેમના મહાઅધિવાચક નો ! ભારતીય લોકતંત્ર ને સ્વછંદ ગણી ગાળ આપતા લોકો માટે નિયત અંતરે થતા યુનાવ જ સીધો જવાબ છે . જમ્મુ કશ્મીર થી તમિલનાડુ સુધી અરુણાચલથી ગુજરાત સુધી જમીન, અતીત અને સંસ્કૃતિઓની વિરોધીતાઓ વચ્ચે થતી ચુંટણીઓ લોકશાહીના હૃદય નો કાઠીઓગ્રામ દર્શાવે છે - બાકી ભારત આઝાદ થયું તે સમયે કેટલાક રાજનૈતિક ભવિષ્યકારો એ ભાવિ ભાખ્યું હતું કે વિરોધીતાઓ થી ભરેલા બહુ-આયામી દેશ માં લોકતંત્ર ના ફેફસાં હાંકી જશે અને થોડા જ વરસો માં ખેલ ખતમ .. પણ એ ભવિષ્યકારોને ૧૬ મો લોકસભા યુનાવ મોટા પાટી ને અતીત માં ફેંકી રહ્યા છે. ભારતીય ઉપખંડ માં આવેલા તેમજ તેની આસપાસ ના ભારત ની સમોતર જ રાજકીય આઝાદી મેળવી ચુકેલા દેશો નો રાજનૈતિક ઈતિહાસ ઉચલપાચલ થી ભરેલો છે. પાર્કિસ્ટાન, બાંગ્લાદેશ , શ્રીલંકા, ચીન, મ્યાનમાર , નેપાળ માં લોકશાહી ને ભારત જેટલુ સ્વચ્છ અને સાફ હવામાન નથી મળ્યું ! ભારતમાં ઈમરજન્સી ના ચંદ વર્ષો ને બાદ કરતા એકદરે લોકતંત્રિક નિયમિતતા રહી છે. લોકતંત્ર ના -વાહો અને આયામો કરવટ બદલતા રહ્યા- તેનો -વાહ ધસમસતો રહ્યો અને વિશ્વના સૌથી મોટા ગણતંત્રની રખેવાળી કરતી યુનાવ આયોગ કે ઈલેક્શન કમિશન જેવી સંસ્થા સમગ્ર યુનાવી -કિયાને અડધી સદી કરતા પણ વધુ સમય થી વધુ ને વધુ પારદર્શિતા આપવાનો સકારાત્મક -ચત્ર કરી રહી છે .

વિવિધા
(આ સપ્તાહમાં જેમના જન્મદિવસ આવતા હોય તેવા વિશ્વના યેજાનિકો)
● ૭ માર્ચ, ૧૯૩૮ ડેવીડ બાલીયોર-અમેરીકન બાયોકેમીસ્ટ અને વાયરોલોજીસ્ટ, ટ્યુમર વાયરસ અને જીનેટીક મટીરીયલ્સ અંગેના સંશોધન પર નોબલ પારિતોષિક વિજેતા
● ૭ માર્ચ, ૧૯૫૭ ઓર્થર રૂડોલ્ફ કેન્ડા-જર્મન કેમીસ્ટ-યુવી સ્પેક્ટોસ્કોપી પર સંશોધન ૧૪ માર્ચ ૧૯૩૫ માં મૃત્યુ
● ૭ માર્ચ, ૧૯૩૭ હેનરી રૂપર-અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી અને ખગોળશાસ્ત્રી- ૧૯૭૨ માં સ્ટાર-નો પ્રથમ એક્સટ્રમ કોટોગ્રાફ લેનાર વૈજ્ઞાનિક.
● ૭ માર્ચ, ૧૯૩૮ જોસેફ બેન્ડ્રાડ-કેન્ચ ગણિતજ્ઞ, ગણિત શાસ્ત્રના વિવિધ સૂત્રો આપનાર ૫ એપ્રિલ ૧૯૦૦ માં મૃત્યુ
● ૧૨ માર્ચ ૧૯૨૫ ચાર્લ્સ ચેમ્બરલેન્ડ-કેન્ચ બેક્ટેરીયોલોજીસ્ટ, ફર્સ્ટ પ્રેસર સ્ટ્રીમ સ્ટરીલાઈઝર બનાવનાર
● ૧૩ માર્ચ ૧૯૯૮ જોહન એચ. વ્લેક- અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી અને ગણિતજ્ઞ ક્વોન્ટમ મીકેનિકલ થીયરી ઓફ મેગ્નેટીઝમ પર ૧૯૭૭ માં નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું.
● ૧૩ માર્ચ, ૧૯૫૫ પેર્સીલ લોવેલ-અમેરીકન ખગોળશાસ્ત્રી-યુટોના અસ્તિત્વ વિષે જાણકારી આપનાર ખગોળશાસ્ત્રી
ગયા સપ્તાહની સવાલો જવાબ :
રામવિલાસ પાસવાન કઈ રાષ્ટ્રીય પાર્ટીના અધ્યક્ષ છે?
જવાબ : લોક જનશક્તિ પાર્ટી
સાચા જવાબ આપનાર પ્રશ્નિકો :
(૧) ઋજિતરાવલ : ૧૨૨૨/૨, સે-૭-ડી, ગાંધીનગર
(૨) નરુભાઈ દરજી : પેથાપુર
(૩) મહેશ જાદવ : સે-૩૦
(૪) ધાર્મિક એસ. પટેલ : ગાયત્રી રેસીડન્સી, ધોળેશ્વર મહાદેવ
આ સપ્તાહની સવાલ ?
હાલના મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર કોણ છે?
આપના જવાબ સાત દિવસમાં મોકલવા માટેનું સ્થળ
ગાંધીનગર સમાચાર - ખજાનો વિભાગ
લોક નં. ૬૮૪/૧, સેક્ટર-૨, ગાંધીનગર
સાચા જવાબો
૧ (h) ૨ (b) ૩ (c) ૪ (d) ૫ (e) ૬ (f) ૭ (g) ૮ (h) ૯ (i) ૧૦ (j)